කච්ඡප ජාතකය

තවද මාගේ බුදුරජාතත් වහත්සේ ජේතවතාරාමයෙහි වැඩවසතා සමයෙහි කොසොල් රජ්ජුරුවත්ගේ අමාතායත් දෙන්තෙකු අරභය මේ ජාතකය දක්වත ලද. මෙහි වර්ථමාත කථාව එකක නිපාතයෙහි විස්තර වසයෙන් පෙණෙන්නේය.

යටගිය දවස බරණැස් නුවර බුහ්මදත්ත නම් රජ්ජුරුකෙණෙක් රාජ්ජය කරණ සමයෙහි බෝධිසත්වයෝ කසීගමක බමුණුව ඉපිද පංචකාමයෙහි ආදීනව දැක හිමාලයවනයට වැද සෘෂිපුවෘජාවෙන් පැවිදිව පංචාභිඥා අෂ්ටසමාපත්ති උපදවා ගඟක් සවමිපයෙක ධාානලාභිව උපේක්ෂා පාරමිතාව පුරන්නාහ. එවිට එක් දුශ්ෂිල වානරයෙක් බෝධිසත්වයන්ගේ උරයපිට ඉඳ ශුෙතයට දුග්චරත කිුයා කරන්නේය. මේ නියායෙන් දවස අරනේය. බෝධිසත්වයෝ උපේක්ෂා පාරමිතාව පූරණහෙයින් එහි උපෙක්ෂාව ඉදිනාහ. ඒ අභාවාසයට එක් දවසක් දියෙන් ගොඩනැගී අව්ව තැප තැප කටදවල්වාගෙණ වැදහෝනා ඉබ්බෙකු දුක තාපසයන්ට කළාවු කිුයාවසේ කෙරෙමි කියා ඉබ්බාගේ කටට දුශ්ශීල කළේය. එකල්හි ඉදිබුවා යහපත්කොට ඩෑගත. එවිට වඳුරු තමා බලවත් චේදනා වැදගත්හෙයින් ඉදුබා දැතින් අල්වාගෙණ මේ මාගේ දුක්ඛය කවුරුන්ලගට ගොස් අරවාගනිම්දයි සිතා අනික් කාටත් බැරිය උපේඤා පාරමිතාව පුරත්තාවූ තාපසයන් කරා යෙමි සිතා අතික් කාටත් බැරිය උපේක්ෂා පාරමිතාව පුරත්තාවූ තාපසයන් කරා යෙහි සිතා ඉඳුබුවා වඩාගෙණ බෝධිසත්වයන් කරා ගියේය. බෝධිසත්වයන් ඒ වඳුරා දැක මේ කිම්ද භික්ෂා පාතුයක් වඩාගෙණ එන්නාවූ තාපසකෙණෙකුන්මෙන් කින්දුයි විචාළාහ. එවිට එකියන වානරයා කියන්නේ තාපසයන් වහන්ස මා විසින් යහපත් දෙයක්දෝහෝයි සිතා මේ ඉබ්බාගේ කටට දුශ්චරිත කෙරෙමු සිතා මෙහෙයිම් ඒ වනාහී ඩැගත මට වනාහී බලවත් චේදනා පත්වී ඒ චේදනාවෙන් මා මිදුවොත් යහපතැයි කීය. එවිට තාපසයෝ ඉදුබාට කියන්නේ මේ කියන වඳුරු මෛථුන කිුිිියාවෙහි තෘෂ්ණාව බලවත් හෙයින් මොහු සිත්සිතා දුෂාකම් කළේය. තොසින් ඌසේම අඥනයෙක්ද ඇරපියවයි කීහ. එවිට ඉදුබාත් බෝධිසත්වයන් කී නියායෙන්ම ඇරපියා එකියන වඳුරුත් තමාට පැමිණ දුක්ඛය තාපසයන් නිසා මිදුනු හෙයින් එවක්පටන් එසේවූ අධර්මයක් නොකළේයයි වදාරා මේ කච්ඡය ජාතකය නිමවා වදාළසේක. එසමයෙහි ඉදුබා හා වඳුරා නම් මේකියන අමාතා දෙදෙනාය. උපේක්ෂා පාරමිතාව පිරු තාපසයෝ නම් බුදුවූ මම්මයයි තමන් වහන්සේ දක්වා වදාළ සේක.